

[Økonomiministeren.]

lig grad samtidig med optagelsen af de udenlandske lån, og at det ikke i særlig grad er hjemmemarkedsproduktion og forbrug, der stiger, for det sidste vil jo ikke føre til en sådan stigning i valutaindtjeningen, at man kan betale renter og til sin tid afdrag på den stiftede gæld. Det er vel klart, at den omstændighed, at vi har lånt så meget, som vi har i 1960'erne, har gjort det lettere at gennemføre omstillingen i vores erhvervsliv. Men tallene for gældens vækst i procent af eksporten viser alligevel, at omstillingen trods alt ikke kunne gå hurtigt nok. Jeg vil videre sige om det, at afgørende er, at man nedbringer låntagningen til et niveau, der kan håndteres også i kritiske situationer.

Der har været debat om forholdet mellem kasseoverskud og likviditet og renteutvikling, og jeg føler trang til at gentage nogle få linjer fra min redegørelse i tirsdags. Jeg sagde, at hvad angår udviklingen i 1970, peger perspektiverne i retning af en mindre ansændt situation på kapitalmarkedet end i år, og at der forestår et betydeligt omsving i den statsfinansielle stilling, som vil bringe både en lettelse af det indre økonomiske pres og af valutabalancen; det vil også lette stillingen på kapitalmarkedet og skabe forudsætninger for, at Nationalbanken på ny i fornødent omfang kan tilføre omsætningen likvide midler ved at gå ind på obligationsmarkedet, selv om dette ikke nødvendigvis skal ske under de samme former som hidtil. Ideen, der ligger bag ved kasseoverskuddet, har vel altid været den, at man derved kunne dæmpe befolkningens forbrug, men til gengæld få muligheder for at føre en pengepolitik præget af større likviditet og lavere rente til gavn for investeringerne. Det er da klart, at hvis det lykkes at dæmpe forbruget, er der større muligheder for at opmuntre til investering, og det er så Nationalbankens opgave, at sørge for, at den hertil fornødne likviditet er til stede.

Må jeg i fortsættelse af det sige, at flere ordførere, såvel hr. Lysholt Hansen som hr. Ivar Nørgaard, har været inde på spørgsmålet om rentemarginalen i de private pengeinstitutter. Jeg er enig med dem i, at det er et forhold, hvis udvikling man må se på med opmærksomhed, og jeg vil gerne give

udtryk for den opfattelse, at når forholdene gør en nedsættelse af udlånsrenten mulig, bør man nøje overveje, om det kan lade sig gøre at fastholde den nugældende indlånsrente eller i hvert fald reducere den mindre, end udlånsrenten reduceres; jeg er enig i, at den højest mulige indlånsrente selvsagt er af betydning for opsparingen.

Hr. Ømann gjorde den betragtning gældende, at man ikke sådan skulle løse hele problemet ind i den ramme, at der blev 4½ milliard kr. i vækst i 1970, og derefter var det et spørgsmål om, hvordan de skulle fordeles, man måtte hellere se på, om der ikke var mulighed for at forhøje dette tal. Vi kan nemt blive enige om, at det selvfølgelig er et primært problem. Men må jeg ikke sige, at jeg sandelig ikke tror, det hjælper på vore eksportmuligheder og på vore muligheder for at forbedre betalingsbalancen, hvis man følger hr. Ømanns råd om at tage boligbyggeriet, det sociale såvel som det private, ganske og aldeles ud af hele den økonomiske sammenhæng.

Til sidst den bemærkning til hr. Poul Dam, at jeg ikke, som det var blevet til i hr. Poul Dams indlæg, efterlyste et fuldt færdigt alternativ til min redegørelse; så urimelig var jeg da ikke. Jeg brugte det meget mere beskedne udtryk, at det var småt med alternative forslag. Men jeg ser med forventning hen til, at hr. Poul Dam nu med sine velkendte konstruktive evner vil indfri de løfter, han gav. For min skyld må han gerne tage sig den fornødne tid til det.

(Kort bemærkning)

Ivar Nørgaard: Ja, jeg beklager, at der ikke var indbygget tilstrækkeligt med underholdende momenter i mit indlæg til, at finansministeren var opmærksom i alle 7½ minut sidste gang; men da jeg nu kun har to minutter til min rådighed, kan det være, at vi ved fælles anstrengelser kan koncentrere os om et bestemt spørgsmål. Når finansministeren nu er kommet til den erkendelse, at vi altså mener noget andet med den fondsdannelse, end finansministeren først opfattede, var det så ikke muligt at få en reaktion fra regeringen på, hvilken holdning man har til vore synspunkter? Jeg har forstået, at økonomiministeren er bange for